

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ DİN PSİKOLOJİSİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	1/8

Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu (Z) / Seçmeli (S)	Yıl	Yarı Yıl	Anabilim Dalı
İLA257	Din Psikolojisi	ZORUNLU	2025	1	Din Psikolojisi
Haftalık Ders Saati, Kredi, AKTS		Teori	Uygulama	Kredi	AKTS
		2		2	4

GENEL BİLGİLER

Dersin Amacı

Din psikolojisi dini duygu, düşünce ve davranışların araştırılmasını amaç edinmiştir.

Dersin İçeriği

1. Din Psikolojisinin Tarihi ve Gelişimi, 2. Din Psikolojisi Alanında Kullanılan Yöntemler, 3. Dindarlık; Kaynakları, Boyutları, Modelleri ve Ölçülmesi, 4. Dindarlığın Etkileri: Dini Baş Etme Tarzları ve Yılmazlık/ Psikolojik Dayanıklılık, 5. Ölüme İlişkin Kaygıların Yönetimi, 6. Yükleme Kuramı ve Tanrı'ya Yapılan Yüklemeler, 7. İnanç ve Değer, 8. Dini Değişim, Dönüşüm ve Din Değiştirme, 9. Maneviyata Duyarlı Psikoloji Ekolleri, 10. Ruh Sağlığı ve Dindarlık, 11. Kişilik ve Dinsel Yaşayış, 12. Gelişim Dönemleri ve Dinsel Hayat, 13. Küreselleşme ve Dindarlık, 14. Dua ve İbadet

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Kayıklık, H. Din Psikolojisi. Bireysel Dindarlık Üzerine. Adana: Karahan Yayınevi, 2022.
Allport W. Gordon. Birey ve Dini, Çev. Bilal Sambur, İstanbul: Elis Yayınları, 2005.
Ayten, Ali. Psikoloji ve Din/ Psikologların Din ve Tanrı Görüşleri, İstanbul: İz Yayıncılık, 2010.
Hökelekli, Hayati. Din Psikolojisine Giriş, İstanbul: DEM yayınları, 2010.
Pargament, K. The Psychology Religion and Coping: Theory, Research and Practice, New York: The Guilford Press. 1997.
Kalgı, Mehmet Emin. Din Değiştirme Olgusu: Müslümanlıktan Hristiyanlığa Geçen Kişiler Üzerine Psiko-Sosyal Bir Araştırma, Ankara: Sonçağ Yayınları, 2023.
Kalgı, Mehmet Emin. Dindarlık ve Kişilik: Ergenler Üzerine Bir Araştırma, Ankara: İKSAD Publishing House Yayınları, 2021.
Yıldız, Mualla. Suç ve Yükleme, Ankara: Grafiker Yayınları, 2020.

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ DİN PSİKOLOJİSİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	2/8

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım (Düz Anlatım + Etkileşimli Sunum)
Tartışma Temelli Öğretim
Metin Okuma ve Yorumlama
Vaka Analizi (Case Study)

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

- ☐ Derslere düzenli devam edilmesi ve sınıf içi etkinliklere aktif katılım beklenmektedir.
- ☐ Ders kapsamında belirlenen zorunlu ve önerilen okumaların ders öncesinde yapılması önerilir.
- ☐ Tartışma, vaka analizi ve grup çalışmalarına aktif katılım esastır.
- ☐ Dini inançlar, deneyimler ve kimlikler ele alınırken etik ilkelere, gizliliğe ve karşılıklı saygıya özen gösterilmelidir.
- ☐ Kişisel dini deneyimlerin paylaşımı gönüllülük esasına dayanmaktadır.
- ☐ Ders konuları bilimsel yöntem ve psikolojik kuramlar çerçevesinde ele alınacaktır.
- ☐ İnanç temelli yaklaşımlar ile bilimsel açıklamalar birbirinden ayırt edilerek değerlendirilecektir.
- ☐ Ödev, sunum ve yazılı çalışmalarda akademik dürüstlük ilkesine uyulması gerekmektedir.
- ☐ İntihal, kaynak göstermeme ve usulsüz alıntılardan kaçınılmalıdır.
- ☐ Ölçme ve değerlendirme süreci ara sınav, final, ödev, sunum ve sınıf içi katılım gibi bileşenlerden oluşabilir.
- ☐ Ders içeriği güncel araştırmalar ve disiplinlerarası yaklaşımlar ile desteklenecektir.
- ☐ Ders ortamında farklı görüşlere saygılı ve yapıcı bir iletişim dili benimsenmelidir.
- ☐ Ders boyunca kullanılan kavramların din psikolojisi literatürüne uygun şekilde öğrenilmesi beklenmektedir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı / Yardımcıları

Doç. Dr. Mehmet Emin KALGI

Dersin Verilişi

- ☐ Ders, anlatım, tartışma, metin çözümlemesi ve vaka analizi yöntemleri kullanılarak yürütülecektir.
- ☐ Kuramsal bilgiler, örnek olaylar ve güncel araştırmalarla desteklenecektir.
- ☐ Ders sürecinde öğrenci merkezli ve etkileşimli bir öğretim yaklaşımı benimsenmektedir.
- ☐ Öğrencilerin derse aktif katılımı teşvik edilecektir.
- ☐ Görsel ve yazılı materyallerden yararlanılacaktır.
- ☐ Ders kapsamında bireysel ve grup çalışmaları yapılacaktır.
- ☐ Gerektiğinde film, belgesel ve vaka örnekleri üzerinden analizler gerçekleştirilecektir.

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ DİN PSİKOLOJİSİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	3/8

Hafta	Konu
1. Hafta	Din Psikolojisinin Tarihi ve Gelişimi
2. Hafta	Din Psikolojisi Alanında Kullanılan Yöntemler
3. Hafta	Dindarlık; Kaynakları, Boyutları, Modelleri ve Ölçülmesi
4. Hafta	Dindarlığın Etkileri: Dini Baş Etme Tarzları ve Yılmazlık/ Psikolojik Dayanıklılık
5. Hafta	Ölüme İlişkin Kaygıların Yönetimi
6. Hafta	Yükleme Kuramı ve Tanrı'ya Yapılan Yüklemeler
7. Hafta	İnanç ve Değer
Ara Sınav	
8. Hafta	Dini Değişim, Dönüşüm ve Din Değiştirme
9. Hafta	Maneviyata Duyarlı Psikoloji Ekolleri
10. Hafta	Ruh Sağlığı ve Dindarlık
11. Hafta	Kişilik ve Dinsel Yaşayış
12. Hafta	Gelişim Dönemleri ve Dinsel Hayat
13. Hafta	Küreselleşme ve Dindarlık
14. Hafta	Dua ve İbadet
Final Sınavı + Bütünleme Sınavı	

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ DİN PSİKOLOJİSİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	4/8

DEĞERLENDİRME		
Etkinlik	Adet	Ağırlık (%)
Vize40	1	40
Final	1	60
Diğer (Ödev, Sunum, Sözlü, Derse Katılım, Grup Çalışması, vb.)		
Toplam		%100

ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ)	
ÖÇ 1	Din psikolojisinin temel kavramlarını ve kapsamını tanımlar.
ÖÇ 2	Din psikolojisinin tarihsel gelişimini ve temel kuramcılarını açıklar.
ÖÇ 3	Dini inanç, tutum ve davranışları psikolojik açıdan analiz eder.
ÖÇ 4	Dini deneyim türlerini psikolojik kuramlar çerçevesinde sınıflandırır.
ÖÇ 5	Dindarlık ve kişilik arasındaki ilişkiyi bilimsel yaklaşımlar doğrultusunda değerlendirir.
ÖÇ 6	Din değiştirme süreçlerini psikolojik ve sosyal boyutlarıyla analiz eder.
ÖÇ 7	Dini kriz, şüphe ve inanç çatışmalarını psikolojik açıdan yorumlar.
ÖÇ 8	Din ve ruh sağlığı arasındaki ilişkiyi bilimsel veriler ışığında değerlendirir.
ÖÇ 9	Din psikolojisi alanındaki klasik ve güncel araştırmaları eleştirel bakış açısıyla inceler.
ÖÇ 10	Vaka örnekleri üzerinden dinî olguları psikolojik kavramlarla ilişkilendirir.
ÖÇ 11	Din psikolojisi alanında bilimsel terminolojiyi doğru ve yerinde kullanır.
ÖÇ 12	Din psikolojisine ilişkin etik ilkeleri akademik çalışmalarda uygular.

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ DİN PSİKOLOJİSİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	5/8

ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) – PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI (PÖÇ) İLİŞKİSİ																
	PÖÇ 1	PÖÇ 2	PÖÇ 3	PÖÇ 4	PÖÇ 5	PÖÇ 6	PÖÇ 7	PÖÇ 8	PÖÇ 9	PÖÇ 10	PÖÇ 11	PÖÇ 12	PÖÇ 13	PÖÇ 14	PÖÇ 15	PÖÇ 16
ÖÇ 1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ÖÇ 2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ÖÇ 3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ÖÇ 4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ÖÇ 5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ÖÇ 6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ÖÇ 7	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ÖÇ 8	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ÖÇ 9	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ÖÇ 10	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ÖÇ 11	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ÖÇ 12	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
0 - Katkı Yok		1 - Çok Düşük Düzeyde Katkı			2 - Düşük Düzeyde Katkı			3 - Orta Düzeyde Katkı			4 - Yüksek Düzeyde Katkı			5 - Çok Yüksek Düzeyde Katkı		

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ DİN PSİKOLOJİSİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	6/8

DERS-PROGRAM EĞİTİM AMACI (PEA) İLİŞKİSİ

PEA 1. Din psikolojisi alanı ile ilgili temel bilgilere sahip nitelikli bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 2. Din ve psikoloji ilişkisi alanı ile ilgili kuramsal ve kavramsal bilgiye sahip bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 3. Dini inanç, tutum ve davranışların psikolojik boyutu alanı ile ilgili bilimsel bakış açısına sahip bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 4. Din psikolojisi araştırmaları alanı ile ilgili eleştirel düşünme ve analiz becerisine sahip bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 5. Din psikolojisi alanında etik ilkelere duyarlı ve akademik sorumluluk bilinci gelişmiş bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 6. Din psikolojisi alanı ile ilgili güncel bilimsel gelişmeleri takip edebilen bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 7. Din psikolojisi alanı ile ilgili araştırma yöntemleri hakkında temel bilgiye sahip bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 8. Dinî deneyimleri ve dinî yönelimleri psikolojik kuramlar çerçevesinde değerlendirebilen bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 9. Din psikolojisi alanı ile ilgili nitel ve nicel verileri yorumlayabilme becerisine sahip bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 10. Din ve ruh sağlığı ilişkisini psikolojik açıdan analiz edebilen bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 11. Din psikolojisi alanı ile ilgili teorik bilgileri uygulama alanlarıyla ilişkilendirebilen bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 12. Farklı dinî ve kültürel bağlamları psikolojik açıdan değerlendirebilen bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 13. Din psikolojisi alanı ile ilgili bilimsel çalışmaları eleştirel bakış açısıyla değerlendirebilen bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 14. Din psikolojisi alanı ile ilgili güncel bilimsel gelişmeleri takip edebilen bireyler yetiştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ DİN PSİKOLOJİSİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	7/8

DERS-PROGRAM ÖĞRENİM ÇIKTISI (PÖÇ) İLİŞKİSİ	
PÖÇ 1. Edindiği ilahiyat bilgisinin gerekleri doğrultusunda davranır, tutum ve davranışlarıyla topluma örnek olur.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 2. İlahiyat alanında temel kavramları kavrar, kavramlar arası ilişkilere hâkimdir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 3. Alanıyla ilgili öğretim programları, öğretim strateji, yöntem ve teknikleri ile ölçme ve değerlendirme bilgisine sahiptir	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 4. Alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 5. İlahiyat alanı için uygun araçları seçer, kullanır, geliştirir ve bilişim teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanır.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 6. Klasik ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözme becerisine sahiptir; bu amaçla uygun analiz, sentez ve modelleme yöntemlerini seçer ve uygulamadaki yansımalarını değerlendirir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 7. Türkçe ve en az bir yabancı dilde sözlü/yazılı etkin iletişim/hitabet kurma ve anlatım becerisine sahiptir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 8. İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma-inceleme, yorum ve analiz yapar.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 9. Kendini motive edebilme, bilgiye erişebilme, bilim ve teknolojideki gelişmeleri izleme, zaman yönetimi, kendini sürekli yenileme becerisi ve yaşam boyu öğrenme bilincine sahiptir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 10. Bireysel inisiyatif olarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 11. Sorumluluğu altındakilerin kişisel ve mesleki alandaki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 12. Uzmanlık bilgisini, toplumsal sorumluluk bilinciyle bilimsel ve ahlaki değerlere uygun olarak kullanır.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 13. Dini anlayış ve uygulamaların evrensel ve toplumsal boyutlardaki (güvenlik, sağlık, iktisat, çevre, vb.) etkileri ve hukuksal sonuçları konusunda farkındalık sahibidir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 14. Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahiptir.	Evet ☒ Hayır ☐

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI GÜZ/BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ/ YÜKSEKOKULU FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ BÖLÜMÜ DİN PSİKOLOJİSİ DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	10.12.2025
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	8/8

DERS-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜT (PÖÖ) İLİŞKİSİ

PÖÖ.1. Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma	Evet ☐ Hayır ☒
PÖÖ.2. Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma	Evet ☐ Hayır ☒
PÖÖ.3. İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme	Evet ☐ Hayır ☒
PÖÖ.4. Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma	Evet ☐ Hayır ☒
PÖÖ.5. Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ.6. Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ.7. Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ.8. Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ.9. Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ.10. Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma	Evet ☐ Hayır ☒
PÖÖ.11. Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☒
PÖÖ.12. Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ.13. Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ.14. İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	Evet ☐ Hayır ☒